

Et dialogblikk på 2024

Rapport til Mellomkirkelig råd/ Kirkerådet og Areopagos fra de Kirkelige Dialogsentrene og Dialogforum Østfold.

2024 har vært preget av høy aktivitet og mange gode dialogiske møtepunkter for oss alle. Med få stillinger får vi til mye lokalt, regionalt og nasjonalt. Vi ønsker å være en ressurs for hele kirken og tenker det vi jobber med er viktigere enn noensinne.

Året har i stor grad vært preget av verdenssituasjonen. Dialogen, også her hjemme, påvirkes av en synlig økt polariseringen, krigene i Ukraina og Gaza, et press på demokratiet og presset på kvinners og skeives rettigheter i stadig flere vestlige land. Vi møter mennesker som er direkte berørte av både krig og rettighetskamper verden over. Vi hører fortvilelsen fra mange av våre muslimske dialogpartnere over krigen på Gaza og verdens tilsynelatende manglende evne til å få slutt på den. Vi hører fra skeive som i økende grad, grunnet polarisering og verdikamp, nok en gang blir gjort til en sak og får hatkommentarer, og vi hører jødiske stemmer som opplever hat og mistenkeliggjøring. Det er mange som ikke lenger stoler på at det er rom for dem i det norske samfunnet.

I en verden der polariseringen blir mer og mer synlig, må rommene der man kan samles på tvers få større plass. Vi trenger rom for den nødvendige dialogen – om det samfunnet vi er en del av – der både samtaler om religion, politikk og menneskerettslige aspekter får plass. I disse dialogene må det være rom for samtale om hva som er vår felleskapsetikk, og hvor våre grenser skal gå for hva som er lov og hva vi aksepter. Hva skal være rammene for vårt uenighetsfelleskap? En samtale som kan bidra til rehumanisering gjennom menneskemøter.

For å få til denne nødvendige dialogen har vi fokus på at vi snakker *med*, ikke *om*. Vi er bevisst makt, minoritet- majoritet perspektiv og at ingen skal presses til kompromisser eller tvinges til å si ting som ikke er i overenstemmelse med deres samvittighet – hvis ikke, bryter dialogen sammen. Ikke minst er vi bevisst hvordan vi snakker om «de andre» med «våre egne».

De kirkelige dialogsentrene og Dialogforum Østfold jobber hver dag for å øke kompetansen og legge til rette for de nødvendige dialogene gjennom kurs, fagsamlinger, ressursmateriell og ulike møteplasser. Dette fordi vi tror at det som gir håp er den mulige gjensidige forandringen som kan skje i et møte, som det står i vår dialogdefinisjon laget av Anne Hege Grung.

Her er noen glimt fra det arbeidet som vi mener legger til rette for møter som skaper håp og kan rehumanisere.

Bergen

I 2024 startet Kirkelig dialogsenter Bergen en gratis samtalerekke om vanskelige temaer som ofte er gjenstand for en polarisert samtale i offentligheten. Rekker har fått navnet *Den lille store samtalen* – samtaler i skjæringspunktet mellom religion og samfunn – og avholdes på Bergen Bibliotek. En av samtalene som har blitt avholdt hadde temaet *Skeiv og troende*. Her ble det delt sterke, personlige fortellinger om å være skeiv muslim og skeiv kristen,

fortellinger om utenforskap og konsekvenser ved å stå frem. Mange ønsket å delta, men flere kjente på usikkerhet og frykt. Interessen var stor også utenfor Bergen, med forespørsler om strømming fra hele landet. Dette viser både behovet og mangelen på slike åpne samtaler. I 2025 planlegger Kirkelig dialogsenter Bergen flere samtaler, der også religiøse ledere vil delta. Dialogen er krevende, men nødvendig, for å skape forståelse, inkludering og fellesskap.

Trondheim

Kirkelig dialogsenter Trondheim ønsker å legge til rette for god dialog mellom *kirken, moskéene og synagogen* i Trondheim og har et nært samarbeid med biskop, domprost og domkirkens prester på dette feltet. Dialogen på tvers er for tiden krevende. Det er sterke følelser og dyp fortvilelse, og gode initiativ kan også vekke kritikk og motkrefter. I slike tider ser vi verdien av opparbeidet tillit og etablerte kanaler for dialog mellom religiøse ledere. En viktig markering var arrangementet *Felles bønn for fred*, der en biskop, en imam og en jødisk forstander stod skulder til skulder i Nidarosdomen 15. april. Arrangementet ble dekket av NRK P1, NRK P2, NRK Midt-nytt, NRK Dagsrevyen og avisa Vårt Land.

Drammen

Kirkelig dialogsenter Drammen har bidratt til å realisere en omgjøring av et overtallig menighetshus til et Dialoghus for byen. Dette er mulig i samarbeid med andre, blant annet Drammen- og omegn tros- og livssynsforum, Drammen Kirkelige Fellesråd og Drammen Kommune, særlig områdeløftet på Strømsø. Hjertet i huset er en installasjon i den gamle foajeen der ungdommer har gestaltet en dør for hvert av de organiserte livssynene som er til stede i byen, med et håps-tre i midten. Flere dager i uken holder de åpen en tverrkulturell sosial møteplass som heter "HÅPkafé". Dialoghuset ble åpnet 14. februar og bispedømmerådsleder Lill-Tone Grahl-Jacobsen fortalte i sin åpningstale hva som gir henne håp: «Noen opplevelser er så sterke at det kan være vanskelig å sette ord på dem. I dag er jeg full av takknemlighet for at jeg fikk være med på åpningen av Dialoghuset i Drammen. Høydepunktet var åpningen av rommet med en dør til hver religion hvor representanter «var med å åpne dørene» til sin tro. Dette gir HÅP, og maten på HÅP kafé kan anbefales.»

Oslo

Gjennom snart 10 år har Kirkelig dialogsenter Oslo vært med på å utvikle og utdanne dialogpiloter. Dialogpilotene eies av tre Oslobaserte moskeer, Human-Etisk forbund Oslo og Kirkelig dialogsenter Oslo. Studiet er i samarbeid med Det teologiske fakultet og KDO underviser studentene i dialogisk metode gjennom øvelser og praksis. Dialogpilotstudentene har ulike bakgrunner, også tro- og livssynsbakgrunn. Vi har nå over 100 dialogpiloter som tar oppdrag rundt om på skoler og andre samfunnsinstitusjoner. Her har de verksteder med ulike dagsaktuelle samfunnstemaer. I 2024 har Dialogpilotene gjennomført 79 verksteder med til sammen 1960 deltakere. Dialogpilotene jobber hver dag med den nødvendige dialogen. Som en av årets studenter skrev i evalueringen:

«Dialogpilotene er en strålende måte å bli bedre kjent med seg selv, for at en og skal forstå andre bedre. Samfunnet lider av noen polariserende strukturer og det er givende både for meg som menneske, men og for samfunnet at vi jobbar med hvordan vi kan få mer, og bedre dialog i hverdagen.»

Stavanger

Gjennom de siste årene har Kirkelig dialogsenter Stavanger etablert samarbeid med organisasjonene FRI, Skeiv Verden og Skeivt Kristent Nettverk. Sammen arrangerer de åpne panelsamtaler hvor ulike relevante tema løftes frem i en åpen, dialogisk samtale. Rekken har fått tittelen *Skeive Samtaler*. Inspirert av dette har det blitt startet et arbeid med inkluderende teologi, hvor man ser på kriterier som ligger til grunn for oversettelse av Bibelens tekster, og samtaler om en alternativ forståelse av enkelte Bibelvers og -tekster. Her samarbeider de tett med medlemmer av Den norske kirke, Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige og Samarbeidsrådet for Tros- og Livssynssamfunn Stavanger (STLS). Dette arbeidet er igjen tatt inn i seminar/panelsamtaler.

Dialogforum Østfold

Dialogforum Østfold har gjennom mange år arrangert dialogdager i skolen. Her går trossamfunn og kommunale aktører sammen å arrangere besøk i til ulike trossamfunn med undervisningsopplegg om for eksempel Dialogdager mot rasisme, diskriminering og hat-styrk mangfoldet i samfunnet. I 2024 ble det arrangert 12 dialogdager for til samme 1178 elever.

Her er noen tilbakemeldinger fra lærere: «Besøk i hellige hus er viktig for å kunne skape dialog og en forståelse av hva religion er.» «Dialogdagen gav trygghet i å kunne møte uenighetsfellesskapet i klasserommet.» Her er noen av tilbakemeldinger fra elevene: «Syntes det er spennende å besøke de forskjellige hellige hus og møte menneskene der.» «at en prest om en imam kan stå sammen på en scene og ha det moro i sammen»

Avslutningsvis ønsker vi å understreke betydningen av en fortsatt satsning på dialog i Den norske kirke. Midlene som blir tildelt vårt arbeid fra Kirkerådet og Areopagos er helt avgjørende for at vi kan opprettholde vår virksomhet og fortsette å styrke og videreutvikle arbeidet vi gjør på vegne av kirken. Vi opplever at nettverket vi har oss imellom bidrar til gjensidig inspirasjon og utfordring og at vi er et viktig fag- og ressursenter for Den norske kirke. Sammen bygger vi kompetansen og rom for den nødvendige dialogen.

På de påfølgende sidene finnes en kortfattet rapport fra de Kirkelige dialogsentrene og Dialogforum Østfold for 2023.

Kirkelig
Dialogsenter
Oslo

DIALOGFORUM
ØSTFOLD

Foto: Erlend Lånke Solbu / NRK.

Sidehenvisninger:

Kirkelig Dialogsenter Trondheim s.5-6

Kirkelig Dialogsenter Oslo s. 6.-7

Kirkelig Dialogsenter Stavanger s. 8.-9

Kirkelig Dialogsenter Drammen s. 9.-
10

Kirkelig Dialogsenter Bergen s. 10-11

Dialogforum Østfold s. S.12-13

KIRKELIG DIALOGSENTER TRONDHEIM

Ansatte:

- Dag Aakre, daglig leder, 80% stilling
- Hasan Sen, dialogmedarbeider i 50% stilling

Hovedarbeidsområder:

Kirkelig Dialogsenter Trondheim er et verksted for refleksjon og handling i skjæringspunktet mellom tro og samfunn, forankret i Den norske kirke. Vi skal fremme dialog, styrke menighetenes kompetanse og anerkjenne troens plass i samfunnet.

Vi har lokaler i Bispegata 1 i Trondheim. Så langt våre ressurser strekker til har vi hele Trøndelag som nedslagsfelt.

Våre prioriterte arbeidsområder er: bygge nettverk, skape møteplasser, bistå menigheter, inkludere ungdom.

I 2024 har vi hatt særlig fokus på

- **Bygge nettverk.** Vi har ivaretatt samarbeidet med andre aktører på tros- og livssynsfeltet som STL, de muslimske miljøene, Det jødiske samfunnet, Don Hau Pagode, KIA, Kirkens Bymisjon og En Verden i Dialog. Vi har hatt kontakt med enkeltpersoner og menigheter fra Eritrea og vært med på å sette søkelys på transnasjonal undertrykkelse. Vi har lagt til rette for møter med synagogen, moskeen og kirken i etterkant av angrepene på Israel og krigshandlingene på Gaza. Vi har planlagt og gjennomført Felles bønn for fred i Nidarosdomen med biskop Herborg, en imam og en jødisk forstander.
- **Skape møteplasser.** Vi har arrangert åpne dialogkvelder med aktuelle temaer og gjennomført en dialogvanding. Vi leder dialogsamtaler på Stiklestad og har hatt 6 samlinger med representanter fra Bahai, Den norske kirke, menigheten Elihu, Humanetisk forbund, Tautra Mariakloster og muslimer fra Steinkjer.
- **Bistå menigheter.** Vi har besøkt menigheter med informasjon og foredrag om dialog. Vi har lagt til rette for møter i private hjem i forbindelse med religiøse markeringer. Vi har hatt nær dialog med biskop og domprost for å styrke tillitten og samarbeidet med moskeen og synagogen. Vi har invitert til Iftar-markering i Vår Frue kirke. Konseptet Ramadangjest er supplert med Julegjest.
- **Inkludere ungdom.** Vi har gjennomført dialogdager for elever og lærere på to ungdomsskoler med besøk til hellige steder i nærområdet. Vi har utarbeidet et ressurshefte for lærerne i forbindelse med dialogdagene. Vi har tilrettelagt og ledet et dialogmøte for avgangsklassene på Levanger VGS. Sammen med Ungdomsrådet i Nidaros har arrangert 4 kvelder med *Modige møter* der unge fra ulike kulturer og religioner snakker sammen om tro. Vi har tatt initiativ til tiltaket *Trondheim Leaders* i samarbeid med Kirkens Bymisjon og gjennomført et kartleggingsprosjekt. Målet er å rekruttere unge og utruste dem til å bli gode forbilder for andre.

Bidrag:

Dialogsenteret får bidrag fra Trondheim kommune, Kirkelig Fellesråd, Nidaros bispedømme og Kirkerådet. Vi får et årlig tilskudd fra Areopagos og har mottatt prosjektmidler fra Barne- og familiedepartementet etter søknad.

For mer informasjon viser vi til nettsiden: www.kirkeligdialogsenter.no/trondheim
og Facebook: www.facebook.com/kirkeligdialogsentertrondheim.

KIRKELIG DIALOGSENTER OSLO

Ansatte

- Tonje Kristoffersen, daglig leder 100%
- Marit Fiske Fjalestad, rådgiver 100%
- Caroline Ugelstad Elnæs, kontormedarbeider 40%

Hovedområder:

Lokalt arbeid

Gjennom å tilby kurs, fag- og temasamlinger og å utvikle av ressursmaterieil arbeider vi for å øke kompetanse på dialog blant ansatte og frivillige, primært i Oslo bispedømme, men også i de omkringliggende bispedømme som ikke har dialogsentre. Vi jobber med utvikling av ressursmaterieil til bruk i menighetene. Vi er medeiere i [Dialogpilotene](#) sitter i styret og er underviser og studieleder for studentene. I 2024 holdt Dialogpilotene 79 verksteder for rundt 1960 mennesker over hele landet. Av de 79 verkstedene som ble gjennomført fant 32 av dem sted utenfor Oslo. I år har vi også jobbet med alumni- fagsamlinger for de 100 ferdige utdannede Dialogpilotene og et samarbeid med St. Thomas University i Minnesota som i januar 2025 kommer med studenter til Oslo. Vi har kontakt med og samarbeidsprosjekter med andre tros- og livssynsaktører i Oslo bispedømme, og ønsker å være en ressurs for kirke og kommunene i vårt bispedømme.

Nasjonalt arbeid

Kirkelig Dialogsenter Oslo har ansvar for koordinering og videreutvikling av nettverket av kirkelige dialogsentre og Dialogforum Østfold. Vi arbeider også med å videreføre satsingen på dialog i samarbeid med Mellomkirkelig råd og Areopagos, som en oppfølging av kirkemøtevedtaket om religionsmøte og dialog (KM 15/16). Dette gjør vi bl.a. gjennom å arrangere nettverkssamlinger for alle bispedømmene. I 2024 var denne i Oslo på Kirkens hus 8. april. Tema var den kommende rapporten «Den norske kirkes selvforståelse i møte med jødedom og jøder». Samlingen var både fysisk og digital og man ble enige om at det fra og med neste år at disse samlingene skal arrangeres: annethvert år som to dagers kombinasjon av fag seminar og nettverksoppdateringer annethvert år som digitalt dagsmøte med nett verksoppdateringer. KDO har også kontakt og samarbeid med de nordiske folkekirke, deltar på og er med å arrangere Nordisk dialogkonferanse og samarbeid med

den Lutherske kirken i Bratislava. I 2024 var vi også sekretær på Ungdommens kirkemøte på saken religiøs ekstremisme og på Ungdomstinget i Oslo på samme sak.

I 2024 har vi hatt særlig fokus på:

Jubileumssamlinger:

I 2021 fylte Kirkelig Dialogsenter Oslo (KDO) 30 år, men på grunn av pandemien måtte jubileumsmarkeringen utsettes. I 2024 planla og gjennomførte vi tre jubileumssamlinger. Mange av tematikkene som ble arbeidet med på senteret for 33 år siden har fått ny aktualitet i dag – både i tros- og livssynssamfunn og i storsamfunnet. Målet med jubileumsarrangementene var å formidle erfaring og kunnskap om tros- og livssynrelevant tematikk. Vi ønsket å tenke høyt og ha samtaler «med innestemme» om hvordan vi lever sammen i et mangfoldig og livssynsåpent samfunn; i respekt for forskjeller og felles verdier som demokrati, rettsstat og menneskerettigheter, som samfunnet vårt bygger på.

Temaene for de tre jubileumssamlingene var:

- 30.januar: *Dialog gjennom 30 år: Hva har vi lært, og hva har det betydd?*
- 5.juni: *Rettferdighetskamp: Kjønn og skeivhet*
- 20.november: *Åndelighet, nyåndelighet og ny åndelighet*

Rasismekurs: «Hverdagsrasisme: Hva kan vi gjøre?».

Rasisme er ett av temaene vi har fått flest henvendelser om. Som følge av dette har vi utviklet en kurspakke for ansatte og frivillige i kirken. Målet med kurset «Hverdagsrasisme: Hva kan vi gjøre?» er å bidra til økt refleksjon og bevisstgjøring av ubevisste og bevisste holdninger og fordommer. Videre kan kurset gi verktøy til hvordan menigheter kan ta tak i krevende utsagn og kategoriseringer. KDOs erfaring er at rasisme i liten grad blir tematisert lokalt, og at samtalene om tematikken så vidt har begynt i menighetene. Utgangspunktet for kurset er menighetenes virkelighet og lokale utfordringer. Kurset ble lansert med en fagdag 14.februar.

Sier Vi for lærer:

På oppdrag fra Kirkerådet laget vi høsten 2021 en videreutvikling av «Sier Vi», et ressursmaterieell om antisemittisme, muslimfiendtlighet og rasisme mot rom. Materiellet ble først utviklet til bruk i menigheter i Den norske kirke, mens den nye versjonen ble laget til bruk i skolen. Heftet ble lansert i starten av 2022 og lagt ut på nettsiden Subjectaid.

subjectaid.no - gratis skolematerieell - Gratis skolematerieell | Trykt og digitalt | subjectaid.no

I 2024 fikk vi oppdrag og oppdatere denne versjonen, noe vi brukte våren på. Det er stor interesse blant lærer for dette materiellet.

Bidrag

Areopagos og Oslo bispedømmeråd gir faste årlige tilskudd til arbeidet. Vi har også tilskudd fra Kirkerådet for både lokalt arbeid og nasjonalt koordineringsansvar, samt støtte til et konkret prosjekt. Vi får også offentlige tilskudd til prosjekter etter søknad og midler fra Dialogpilotene til arbeidet vi legger ned som veileder og studieleder.

For mer informasjon om vårt arbeid kan man lese vår årsrapport for 2024 på våre nettsider

[Årsrapporter](#)

Kirkelig
Dialogsenter
Oslo

KIRKELIG DIALOGSENTER STAVANGER

Ansatte:

Lars Slettebø, daglig leder 100% stilling
Silje Trym Mathiassen, dialogprest 60% stilling
Sophia Moruwat, ungdomskoordinator 30% stilling og merkantilt ansatt 20% stilling

Hovedarbeidsområder:

Kirkelig Dialogsenter Stavanger har som formål å skape møteplasser, aktiviteter og prosesser for dialog og samhandling mellom tros- og livssynssamfunn i Rogaland. Vi vil skape en folkelig og faglig forankret tros- og livssynsdialog, og arbeide for å forsterke dialogen mellom kirke og samfunn. Vi har videreført samarbeidet med organisasjonene FRI, Skeiv Verden og Skeivt Kristent Nettverk og på den måten bidratt til å gi dem rom og stemme i dialogarbeidet.

Lokalt arbeid:

Stort fokus på å skape tillit og gode samarbeidsrelasjoner
Arbeid med ulike tros- og livssynssamfunn. Hovedfokus er her samarbeid med STL Stavanger som representerer 15 ulike tros- og livssynssamfunn.
Arbeid med muslimsk-kristen dialog.
Arbeid med ny-åndelige miljøer.
Arbeid innad i Stavanger bispedømme og Den norske Kirke. Hovedfokus her er å bevisstgjøre og motivere til dialogarbeid i DnK.
Gjennom Unge i Dialog og vår Ungdomskoordinator arbeider vi opp mot de videregående skolene i Rogaland med bevisstgjøring rundt dialogen som verktøy for å motarbeide fremmedfrykt og rasisme.
Gjennom prosjektet Skeiv og Troende samarbeider vi med organisasjonene FRI, Skeiv Verden og Skeivt Kristent Netteverk.

Nasjonalt arbeid:

Kontakt og samarbeid med de andre Kirkelig Dialogsentrene i Norge og Dialogforum Østfold.

I 2024 har vi hatt særlig fokus på:

- For å styrke engasjementet for dialogarbeid, invitere flere til «dialogbordet» og bidra til økt kunnskapsformidling, har vi gjennom året samarbeidet med ulike organisasjoner, kommuner, fylkeskommunen, kirker og tros- og livssynssamfunn.
- Dialogpresten (60% stilling) har også dette året arbeidet med sin PhD-oppgave. Hun disputerte 27. november ved Universitetet i Stavanger.
- Annet fokus:
 - Sammen med STL har vi ca. en gang pr. måned arrangert Åpne Dialogkvelder. Her løfter vi frem ulike tema til samtale og dialog. Gjennom disse kveldene og planleggingen av dem, bygges viktige relasjoner på tvers av mange tros- og livssynssamfunn.

- Gjennom Unge i Dialog og vår Ungdomskoordinator besøker vi videregående skoler i Rogaland. Her bidrar vi med undervisning i dialogrelaterte tema.
- Gjennom prosjektet «Kirken møter Moskeen» samarbeider vi tett med Muslimsk Fellesråd i Rogaland på flere områder. Her er etablering av gode relasjoner den bærende ideen.
- Gjennom prosjektet «Skeiv og Troende» har vi et godt samarbeid med organisasjonene FRI, Skeiv Verden og Skeivt Kristent Nettverk. Dette året har vi sammen arrangert flere Åpne Dialogkvelder og Panelsamtaler hvor også STL i noen grad har vært medvirkende.

Bidrag:

Som eiere bidrar Areopagos, Stavanger bispedømmeråd og Stavanger Kirkelige Fellesråd med støtte. Vi mottar også støtte fra Kirkerådet, Stavanger kommune, andre kommuner i Rogaland og Rogaland Fylkeskommune. Vi har også dette året mottatt prosjektmidler fra Barne- og familiedepartementet og LNU. Vi har også mottatt IMDI-tilskudd via Stavanger kommune.

På nettsiden <https://kirkeligdialogsenter.no/stavanger> kan man finne mer informasjon om arbeidet vårt.

KIRKELIG DIALOGSENTER DRAMMEN

Ansatte:

- Dialogprest Karoline Faber, daglig leder, 50% stilling, utlånt fra Tunsberg bispedømme
- Dialogdiakon Mia Erlandsen, i 30% stilling, utlånt fra Drammen Kirkelige Fellesråd
- Kaféansvarlig i Dialoghuset Eskedar Abera Nielsen i 20%, utlånt fra Drammen Kirkelige Fellesråd

Hovedarbeidsområder:

Kirkelig Dialogsenter Drammen har som formål å bidra til et livssynsåpent samfunn der prinsippet om likeverd, forståelse og gjensidig respekt er grunnleggende verdier. Dette gjør vi regionalt og lokalt gjennom å bygge nettverk og heve kompetanse om det livssynsåpne samfunnet og ved å bygge arenaer for religionsmøter, religions- livssyns- og samfunnsdialog.

Lokalt i Drammen: Bygge arenaer for møter på tvers og tros- og livssynsdialog i

I Drammen har vi i 2024 jobbet med å virkeliggjøre **Dialoghuset Drammen** (et livssynsåpent hus for dialog og integrering) på Strømsø sammen med Drammen og omegn tros- og livssynsforum, Drammen Kirkelige Fellesråd og nabolagsinkubatoren Strømsø Unlimited. Her ombruger vi et gammelt menighetshus, altså en tidligere majoritetsarena som et hus der folk kan møtes på tvers, med livssynsminoriteter som en særlig målgruppe. Prosjektet

henvender seg både til livssynsmangfoldet, til ungdommer og skolene og til folk som står utenfor arbeidslivet, men har lyst til å bidra til samfunnet og å møte andre.

Vi bidrar med å legge til rette for **religionsdialog i skolen og det offentlige rom, blant annet gjennom Drammen Sacred Music Festival** som bygger broer og former fellesskap gjennom kunst, kultur og dialog og Gjestebud Drammen, en årlig dialogmiddag sammen med Buskerud innvandrerråd og andre relevante organisasjoner. Også utover konkrete prosjekter bidrar vi inn til nettverksarbeid i Drammen som kommer Drammens byutvikling som en mangfoldsby til gode.

Som et bidrag til regional kompetanseheving i kirken har vi produsert **Dialogpodden Tunsberg** som portretterer modige og dialogiske måter å være kirke på i Tunsberg bispedømme. Podkasten skal også tjene til nettverksbygging i kirken som kan gjøre kirken fit til å være en klok aktør i det livssyns åpne samfunnet. Dialogpresten er også tilgjengelig for sparring og rådgivning og har vært med å organisere dialogarrangement i lokale menigheter i den grad kapasiteten tillater.

På nasjonalt nivå var daglig leder også i 2024 representert i en bilateral dialoggruppe mellom Den norske kirke (ved Mellomkirkelig råd) og Islamsk Råd Norge.

Vi har lokaler i på Strømsø i Drammen, i Dialoghuset, Knoffs gate 2.

Bidrag:

Dialogsenteret får bidrag fra Drammen Kirkelig Fellesråd, Tunsberg bispedømme og Kirkerådet. Vi får et årlig tilskudd fra Areopagos og har mottatt prosjektmidler fra Barne- og familiedepartementet etter søknad. Vi har også søkt og fått kommunale flyktningmidler og IMDI-tilskudd og vi har søkt om støtte fra BUFDIR til arbeid med unge i Dialoghuset.

For mer informasjon viser vi til nettsiden: <https://kirkeligdialogsenter.no/Drammen> og Facebook: <https://www.facebook.com/KdDrammen>.

KIRKELIG DIALOGSENTER BERGEN

Ansatte:

- Ida Marie Brandmo, daglig leder i 100% stilling.
- Nobukazu Imazu, dialogprest, 25% stilling.

Kirkelig Dialogsenter Bergen arbeider etter to spor:

Interreligiøs arbeid: Vi legger til rette for møteplasser der mennesker med ulik tro og livssyn kan møtes til samtale og fellesskap, både gjennom ungdomsarbeid, åpne dialogarenaer, dialogmiddager og trosvandring.

Åndelig fordypning: Vi tilbyr meditasjon, bønn, yoga og temasamlinger som gir mennesker mulighet til fordypning og refleksjon i sin tro.

Året som har vært

2024 har vært preget av både globale konflikter og lokale møteplasser for dialog. Behovet for respektfull dialog har blitt enda tydeligere i møte med uroligheter i Gaza og Ukraina, og økt polarisering i samfunnet generelt. Samtidig har året vært et viktig vendepunkt for senteret med flytting til nye lokaler i Forandringshuset i Bergen sentrum. Dette har styrket vår tilgjengelighet og forankring i byen.

Gjennom året har vi møtt et stort engasjement fra tros- og livssynssamfunn, politikere og enkeltpersoner som ønsker dialog og fellesskap. Samtidig har enkelte av våre arrangementer vekket reaksjoner i offentligheten, noe som understreker viktigheten av vårt arbeid av å løfte saker som ikke snakkes nok om i offentligheten.

Lokalt arbeid

Ungdomsarbeidet er alltid viktig for oss. Vi arrangerte blant annet "Iftar Ung" i Johanneskirken med rundt 30 unge voksne fra ulike trostradisjoner. Den Lille Store Samtalen har tatt opp temaer som død, tro, identitet og det å være skeiv og troende. Vi ledet også en panelsamtale i samarbeid med STL Bergen der vi tok for oss ritualers plass i Norge i dag.

De åpne dialogmiddagene under Mangfoldsbyen samlet over 80 deltakere fra ulike tros- og livssynssamfunn, organisasjoner og politikere. Iftar i St. Jakob kirke under Ramadan samlet 75 deltakere til fellesskap og gjensidig læring.

Dialogen mellom trossamfunnene fortsetter også i det stille, i fortrolige møter uten offentlighet, noe som gir rom for ærlige samtaler og langsiktig relasjonsbygging.

Vi arrangerte også trosvandring til Døvekirken, Bergen Moské og Baha'i-senteret. Besøk til Hindu-tempelet og St. Pauls kirke måtte dessverre avlyses.

Åndelig fordypning og praksis

Vi har arrangert temasamlinger i Olsvik kirke, bønnep praksis med Retreat Bergen, japanske filmkvelder med trosrefleksjon, "Pusterom"-meditasjon i Johanneskirken, Lectio Divina i Domkirken, og "Kirkeyoga" sammen med Bergen Domkirke menighet. Vi deltok på Alternativmessen med andre kristne aktører, og arrangerte gudstjeneste 8. mars med Skeivt Kristen Nettverk, med 150 deltakere.

Nasjonalt og nordisk arbeid

Vi har deltatt i nasjonale nettverksmøter i Den norske kirke, blant annet med fokus på kirkens forhold til jøder og jødedom. Det nordiske samarbeidet har fortsatt gjennom NOCA-nettverket og Nordisk dialogkonferanse i København om "Dialog, identitet og åndsfrihet".

Kompetanseheving

Som eneste fra Bjørgvin bispedømme, har daglig leder har startet videreutdanning i "Sannhet og forsoning som teologi og praksis" ved VID, med særlig relevans for møte med minoriteter og dialog i lys av historisk urett.

Formidling og offentlighet

Daglig leder har bidratt i podcasten "Trosomt" om polarisering og konspirasjonsteorier, deltatt i #tryggibønn-markeringen i Oslo etter trusler mot moskeer, og markering i Bergen etter terroren 7. oktober 2023.

Mer informasjon og fullstendig årsmelding finnes på: www.kirkeligdialogsenter.no/bergen

DIALOGFORUM ØSTFOLD

Ansatte:

- Tariq Alsagoff, daglig leder 100%
- Velisa Salihovic, dialogmedarbeider 30%
- Anne Sigrid Kristiansen, rådgiver 100%

Hovedarbeidsområder:

Dialogforum Østfold (DFØ) har fra starten hatt dialogen mellom kristne og muslimer som hovedfokus, fordi dette anses som den kritiske relasjonen mellom de to største religiøse gruppene i vårt fylke. Våre arrangementer er i hovedsak åpne for alle interesserte, og ettersom arbeidet vokser både i forhold til aktivitet og geografi utvikles samarbeid også med andre tros- og livssynssamfunn. Vi jobber ut fra grunnverdiene fellesskap, toleranse og respekt, og foreningen eies og drives av kristne og muslimske trossamfunn og organisasjoner i fellesskap. Gjennom dialog og diapraksis lærer vi hverandre å kjenne, formidler kunnskap, motvirker fordommer og bygger vennskap i lokalmiljøet.

I 2024 har vi hatt særlig fokus på:

Dialogdag for ungdomsskolene: Dialogdag i skolen er et undervisningsopplegg som varer en hel skoledag, og som planlegges av ansatte i DFØ i samarbeid med lærere på den respektive ungdomsskolen, representanter fra kommunene og andre lokale aktører. Et overordnet mål er å motvirke fordommer mot mennesker som tror og tenker annerledes enn en selv, gjennom økt kunnskap og kjennskap. Elevene besøker kirker og moskéer, har workshops om temaer knyttet til mangfold og fordommer og besøker også andre lokale aktører blant annet politiet om de har kapasitet. I 2024 har det blitt arrangert dialogdager i Sarpsborg, Fredrikstad, Halden og Moss, og i tillegg til kristne og muslimske trossamfunn har vi samarbeidet med Kirkens Bymisjon, Håpets Katedral, politiet, Familie- og barnevernstjenesten i Halden og Buddhistemplet på Kambo for å legge til rette for at elevene får innblikk i mangfoldet i sitt lokalsamfunn.

Ungdomsgruppe: Høsten 2024 har vi startet opp igjen ungdomsgruppe – Dialogforum Ungdom. Vi har vært på Utøya med «Stopp hatprat». Oslo tur på 22.julisenteret, besøkt moské og hatt workshop med Dialogpilotene. Dette har resultert i en egen ressursgruppe med og for ungdom, der målet er å bli kjent og lage egne arrangementer for ungdom på tvers av tro og kultur.

Kvinnegrupper og seminar: I både Sarpsborg og Fredrikstad er det etablert lokale kvinnegrupper som møtes jevnlig for å bygge relasjoner, og som også legger til rette for åpne arrangementer. I oktober arrangerte gruppene et felles seminar med 60 deltakere, med overganger i livet som tema. Lokalt har gruppene blant annet arrangert samlinger i forbindelse med høytider, som felles iftar, arrangert utflukter lokalt og til Oslo samt deltatt i 8. mars-markeringen under parolen «Vi kan snakke sammen».

Temakvelder og Åpen kirke – åpen moské for medlemmer og andre interesserte ble i 2024 arrangert av lokale arbeidsgrupper i Sarpsborg, Fredrikstad og Halden, med temaer som krenkelser, tro og politikk og sorg.

Samarbeid med kommunene: Samarbeidet med Sarpsborg, Fredrikstad og Halden kommuner er styrket gjennom 2024. Samarbeidet har konkret knyttet seg til kompetanseheving i.f.t.

Kirkelig
Dialogsenter
Oslo

kulturforståelse og samarbeid gjennom demokratiprosjekter i Sarpsborg (Ung Motkraft) og Fredrikstad (DEMOS) hvor vi deltar som samarbeidspartner med dialogdagene som hovedtiltak.

Bidrag:

Borg Bispedømme og Kirkerådet samt Fredrikstad og Sarpsborg kommuner er viktige økonomiske støttespillere i arbeidet. Vi får også kommunale og offentlige tilskudd etter søknad, eks. IMDI-midler, tilskudd fra Barne- og Familiedepartementet og tilskudd fra Barne- ungdoms- og familiedirektoratet. For mer informasjon om vårt arbeid, se <https://www.dialogforumostfold.no/>